

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Θέμα: Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (23 και 24 Οκτωβρίου 2014)
Συμπεράσματα σχετικά με το πλαίσιο πολιτικής για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030

I. ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ 2030

1. Ουσιαστική πρόοδος έχει σημειωθεί προς την εκπλήρωση των στόχων της ΕΕ όσον αφορά την μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και την ενεργειακή απόδοση, οι οποίοι πρέπει να υλοποιηθούν πλήρως έως το 2020. Βασικό μέτρο στις αρχές που περιλαμβάνονται στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Μαρτίου 2014, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε σήμερα σχετικά με το πλαίσιο πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030. Ως εκ τούτου, η ΕΕ θα υποβάλει τη συμβολή της, κατά το πρώτο τρίμηνο του 2015 το αργότερο, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που συμφωνήθηκε στους κόλπους της UNFCCC στη Βαρσοβία για τη σύναψη συνολικής συμφωνίας για το κλίμα. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί όλες τις χώρες να προσέλθουν με φιλόδοξους στόχους και πολιτικές πολύ νωρίτερα από την 21η Διάσκεψη των Μερών στο Παρίσι. Θα επανεξετάσει το θέμα μετά την Διάσκεψη στο Παρίσι. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα αξιολογεί όλα τα στοιχεία του πλαισίου και θα συνεχίσει να παρέχει στρατηγικές κατευθύνσεις, κατά περίπτωση, ιδίως σχετικά με τους εντός όσο και με τους εκτός συστήματος εμπορίας εκπομπών τομείς, τις διασυνδέσεις και την ενεργειακή απόδοση. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να έχει τακτικό διάλογο με τους ενδιαφερομένους φορείς.

Στόχος μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου

2. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε δεσμευτικό στόχο της ΕΕ για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στο έδαφος της κατά τουλάχιστον 40% έως το 2030 σε σύγκριση με το 1990. Προς τούτο:

2.1 ο στόχος θα επιτευχθεί συλλογικά από την ΕΕ κατά τον οικονομικά αποδοτικότερο τρόπο, οι δε μειώσεις τόσο στους εντός όσο και στους εκτός ETS τομείς θα πρέπει αντιστοίχως να ανέλθουν έως το 2030 στο 43% και στο 30% των επιπέδων του 2005·

2.2 όλα τα κράτη μέλη θα συμμετάσχουν στην προσπάθεια αυτή, με μια δίκαιη και αλληλέγγυα κατανομή·

Σύστημα εμπορίας εκπομπών της ΕΕ (EU ETS)

2.3 ένα αναμορφωμένο σύστημα εμπορίας εκπομπών (ETS) που θα λειτουργεί ορθά, με ένα μέσο για τη σταθεροποίηση της αγοράς σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, θα αποτελεί το βασικό ευρωπαϊκό μέσο επίτευξης αυτού του στόχου· ο ετήσιος συντελεστής για τη μείωση του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου εκπομπών θα αυξηθεί από 1,74% σε 2,2% από το 2021 και μετά·

2.4 η δωρεάν κατανομή δικαιωμάτων δε θα λήξει· τα υφιστάμενα μέτρα θα συνεχιστούν και μετά το 2020 για να αποτραπεί ο κίνδυνος διαρροής άνθρακα λόγω της κλιματικής πολιτικής, εφόσον δεν καταβληθούν συγκρίσιμες προσπάθειες σε άλλες μεγάλες οικονομίες, με στόχο την παροχή κατάλληλων επιπέδων στήριξης σε τομείς που κινδυνεύουν να χάσουν διεθνή ανταγωνιστικότητα. Τα κριτήρια αξιολόγησης για τις δωρεάν κατανομές δικαιωμάτων θα επανεξετάζονται περιοδικά, σε συνάρτηση με την τεχνολογική πρόοδο στους αντίστοιχους βιομηχανικούς τομείς. Τόσο το άμεσο όσο και το έμμεσο κόστος του άνθρακα θα ληφθούν υπ' όψιν, σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ περί κρατικών ενισχύσεων προκειμένου να διασφαλισθούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού. Για να διατηρηθεί η διεθνής ανταγωνιστικότητα, οι αποδοτικότερες εγκαταστάσεις σε αυτούς τους τομείς δεν θα πρέπει να επιβαρύνονται με αδικαιολόγητο κόστος άνθρακα που θα έχει ως αποτέλεσμα τη διαρροή άνθρακα. Οι μελλοντικές κατανομές δικαιωμάτων θα διασφαλίζουν καλύτερη ευθυγράμμιση με τα μεταβαλλόμενα επίπεδα παραγωγής σε διάφορους τομείς. Ταυτόχρονα, τα κίνητρα προς τις επιχειρήσεις να καινοτομούν θα παραμείνουν αμετάβλητα, η δε διοικητική περιπλοκότητα δεν θα αυξηθεί. Θα υπάρξει μέριμνα για τη διασφάλιση προσιτών τιμών ενέργειας και για την αποφυγή απροσδόκητων κερδών·

- 2.5 στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη με κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ κάτω του 60% του μέσου όρου της ΕΕ δύνανται να επιλέξουν να συνεχίσουν την παροχή δωρεάν δικαιωμάτων στον ενεργειακό τομέα έως το 2030. Το μέγιστο ποσόν που παρέχεται δωρεάν μετά το 2020 δεν πρέπει να υπερβαίνει το 40% των δικαιωμάτων που διατίθενται, βάσει του σημείου 2.9, μέσω δημοπράτησης στα κράτη μέλη που αξιοποιούν αυτήν την δυνατότητα. Οι υφιστάμενες ρυθμιστικές λεπτομέρειες, συμπεριλαμβανομένης της διαφάνειας, είναι σκόπιμο να βελτιωθούν ώστε να εξασφαλισθεί ότι οι πόροι χρησιμοποιούνται για προαγωγή πραγματικών επενδύσεων εκσυγχρονισμού του ενεργειακού τομέα, αποφεύγοντας ταυτόχρονα τις στρεβλώσεις της εσωτερικής αγοράς ενέργειας·
- 2.6 ο υπάρχων μηχανισμός NER300 θα ανανεωθεί, επιπλέον όσον αφορά την δέσμευση και αποθήκευση του διοξειδίου του άνθρακα και τις ανανεώσιμες πηγές, το πεδίο εφαρμογής του θα επεκταθεί στην καινοτομία για χαμηλά επίπεδα εκπομπών άνθρακα σε βιομηχανικούς τομείς, η δε αρχική προικοδότηση για τα δικαιώματα εκπομπών αυξήθηκε σε 400 εκατ. (NER 400). Επενδυτικά έργα σε όλα τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων έργων μικρής κλίμακας, θα είναι επιλέξιμα·
- 2.7 θα υπάρξει ένα νέο αποθεματικό δικαιωμάτων εκπομπών 2% του ETS της ΕΕ για την αντιμετώπιση ιδιαίτερα υψηλών πρόσθετων επενδυτικών αναγκών σε κράτη μέλη χαμηλού εισοδήματος (κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ¹ κάτω του 60% του μέσου όρου της ΕΕ). Θα έχει δε τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:
- οι πρόσοδοι από το αποθεματικό θα χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και τον εκσυγχρονισμό των ενεργειακών συστημάτων των εν λόγω κρατών μελών, προκειμένου να παρέχουν στους πολίτες τους πιο καθαρή, ασφαλή και οικονομικά προσιτή ενέργεια·
 - η χρήση των πόρων θα είναι απόλυτα διαφανής·
 - τα δικαιώματα από το αποθεματικό θα δημοπρατούνται ακολουθώντας τις ίδιες αρχές και λεπτομέρειες εφαρμογής που ισχύουν για άλλα δικαιώματα·
 - το αποθεματικό θα χρησιμεύσει για τη δημιουργία ταμείου υπό τη διαχείριση των δικαιούχων κρατών μελών, με τη συμμετοχή της ΕΤΕπ στην επιλογή των έργων. Θα εξασφαλισθούν απλουστευμένες ρυθμίσεις για έργα μικρής κλίμακας. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030, η κατανομή των πόρων θα βασίζεται σε συνδυασμό εξακριβωμένων εκπομπών σε ποσοστό 50% και κριτηρίων ΑΕγχΠ σε ποσοστό 50%, όμως η βάση επιλογής των έργων θα επανεξεταστεί έως το τέλος του 2024·

¹ Όλες οι αναφορές στο ΑΕγχΠ αφορούν το 2013, είναι εκφρασμένες σε ευρώ και παραπέμπουν σε τιμές αγοράς.

- 2.8 χάριν της αλληλεγγύης, της οικονομικής ανάπτυξης και των διασυνδέσεων, το 10% των δικαιωμάτων του ETS της ΕΕ που θα δημοπρατούν τα κράτη μέλη θα κατανέμεται μεταξύ των χωρών εκείνων των οποίων το κατά κεφαλή ΑΕγχΠ δεν υπερβαίνει το 90% του μέσου όρου της ΕΕ (το 2013).
- 2.9 τα υπόλοιπα δικαιώματα θα κατανέμονται μεταξύ όλων των κρατών μελών με βάση τις εξακριβωμένες εκπομπές τους, χωρίς να μειώνεται το μερίδιο των δικαιωμάτων προς δημοπράτηση.

Τομείς εκτός του ETS

- 2.10 η μεθοδολογία για τον καθορισμό των εθνικών στόχων μείωσης των εκπομπών για τους τομείς εκτός ETS, με όλα τα στοιχεία όπως εφαρμόζονται στην απόφαση περί επιμερισμού των προσπαθειών για το 2020, θα εξακολουθήσει να ισχύει μέχρι το 2030. Οι προσπάθειες θα κατανεμηθούν με βάση το σχετικό κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ. Όλα τα κράτη μέλη θα συμβάλουν στη συνολική ενωσιακή μείωση το 2030 με τους στόχους τους να κυμαίνονται από 0% έως -40% σε σύγκριση με το 2005.
- 2.11 οι στόχοι για τα κράτη μέλη των οποίων το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ βρίσκεται πάνω από τον μέσον όρο της ΕΕ θα αποτελούν αντικείμενο σχετικής προσαρμογής ώστε να αντανακλάται η σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας με δίκαιο και ισορροπημένο τρόπο.
- 2.12 θα ενισχυθεί σημαντικά η διαθεσιμότητα και η χρήση των υφιστάμενων μέσων ευελιξίας στο πλαίσιο των τομέων εκτός του ETS, ώστε να εξασφαλιστεί η σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας της συλλογικής προσπάθειας της ΕΕ και η σύγκλιση των κατά κεφαλήν εκπομπών έως το 2030. Μια νέα ευελιξία στην υλοποίηση των στόχων - για τα κράτη μέλη με εθνικούς στόχους μείωσης σημαντικά ανώτερους και από τον μέσον όρο της ΕΕ και από τις δυνατότητές τους για οικονομικά αποδοτική μείωση, καθώς και για τα κράτη μέλη που δεν διέθεταν δωρεάν δικαιώματα για βιομηχανικές εγκαταστάσεις το 2013 - θα καθιερωθεί μέσω περιορισμένης εφάπαξ μείωσης των δικαιωμάτων ETS, που θα αποφασισθεί πριν από το 2020, διατηρώντας ταυτόχρονα την προβλεψιμότητα και την περιβαλλοντική ακεραιότητα.

- 2.13 είναι σημαντικό να περιοριστούν οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου στον τομέα των μεταφορών, καθώς και οι κίνδυνοι που συνδέονται με την εξάρτησή του από τα ορυκτά καύσιμα. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί συνεπώς την Επιτροπή να εξετάσει περαιτέρω μέσα και μέτρα για μια σφαιρική και τεχνολογικά ουδέτερη προσέγγιση για την προώθηση της μείωσης των εκπομπών και της ενεργειακής απόδοσης στις μεταφορές, για τις ηλεκτρικές μετακινήσεις και για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στις μεταφορές και μετά το 2020. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί την ταχεία έκδοση της οδηγίας για τον καθορισμό των μεθόδων υπολογισμού και των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων σύμφωνα με την οδηγία 98/70/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα των καυσίμων βενζίνης και ντίζελ. Υπενθυμίζει επίσης ότι, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, ένα κράτος μέλος μπορεί να επιλέξει να περιλάβει τον τομέα των μεταφορών στο πλαίσιο του ETS.
- 2.14 θα πρέπει να αναγνωριστεί η πολλαπλότητα των στόχων του τομέα της γεωργίας και της χρήσης γης, με τις μικρότερες δυνατότητες μετριασμού που έχουν, καθώς και η ανάγκη να εξασφαλιστεί συνεκτικότητα μεταξύ της επισιτιστικής ασφάλειας της ΕΕ και των στόχων για την κλιματική αλλαγή. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να εξετάσει τον καλύτερο τρόπο για να ενθαρρυνθεί η βιώσιμη εντατικοποίηση της παραγωγής τροφίμων, βελτιστοποιώντας παράλληλα τη συμβολή του τομέα στον μετριασμό και στη δέσμευση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, μεταξύ άλλων και με δασοφύτευση. Η πολιτική βάσει της οποίας η χρήση της γης, η αλλαγή στη χρήση της γης και οι δασοκομικές δραστηριότητες θα περιληφθούν στο πλαίσιο του 2030 για τον περιορισμό των αερίων του θερμοκηπίου, θα καθοριστεί μόλις το επιτρέψουν οι τεχνικές συνθήκες και, εν πάση περιπτώσει, πριν από το 2020.

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ενεργειακή απόδοση

3. Έχει τεθεί ως στόχος στην ΕΕ το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που θα καταναλώνεται στην ΕΕ το 2030 να ανέρχεται σε τουλάχιστον 27%. Ο στόχος αυτός θα είναι δεσμευτικός σε επίπεδο ΕΕ. Θα επιτευχθεί χάρη στις συμβολές των κρατών μελών, με γνώμονα την ανάγκη να επιτευχθεί συλλογικά ο στόχος της ΕΕ, χωρίς να εμποδίζονται τα κράτη μέλη να θέτουν και να στηρίζουν δικούς τους, πιο φιλόδοξους εθνικούς στόχους, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις, καθώς και λαμβάνοντας υπ' όψιν τον βαθμό ενσωμάτωσής τους στην εσωτερική αγορά ενέργειας. Η ενσωμάτωση των αυξανόμενων επιπέδων διαλειπουσών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας απαιτεί περισσότερο διασυνδεδεμένη εσωτερική αγορά ενέργειας και κατάλληλη εφεδρική υποστήριξη, με συντονισμό, κατά περίπτωση, σε περιφερειακό επίπεδο.

Τίθεται σε επίπεδο ΕΕ ο ενδεικτικός στόχος τουλάχιστον 27% για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης το 2030, σε σχέση με τις προβολές για τη μελλοντική κατανάλωση ενέργειας και με βάση τα ισχύοντα κριτήρια. Θα υλοποιηθεί δε με οικονομική αποδοτικότητα και πλήρη σεβασμό της αποτελεσματικότητας του συστήματος εμπορίας εκπομπών όσον αφορά την συμβολή του στους συνολικούς στόχους για το κλίμα. Επανεξέτασή του θα διενεργηθεί το 2020, έχοντας κατά νουν επίπεδο ΕΕ 30%. Η Επιτροπή θα προτείνει τομείς προτεραιότητας στους οποίους θα μπορούν να προσμετρηθούν σημαντικά οφέλη όσον αφορά την ενεργειακή απόδοση και τρόπους για τον χειρισμό τους σε επίπεδο ΕΕ, ενώ η ΕΕ και τα κράτη μέλη θα επικεντρώσουν τις κανονιστικές και χρηματοδοτικές τους προσπάθειες στους εν λόγω τομείς.

Οι στόχοι αυτοί θα επιτευχθούν με απόλυτο σεβασμό της ελευθερίας των κρατών μελών να καθορίζουν το ενεργειακό τους μείγμα. Οι στόχοι δεν θα μεταφράζονται ως εθνικά δεσμευτικοί στόχοι. Τα μεμονωμένα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να καθορίζουν δικούς τους υψηλότερους εθνικούς στόχους.

Υλοποίηση μιας πλήρως λειτουργικής και συνδεδεμένης εσωτερικής αγοράς ενέργειας

4. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημείωσε τη θεμελιώδη σημασία που έχει μια πλήρως λειτουργική και συνδεδεμένη εσωτερική αγορά ενέργειας. Υπενθυμίζοντας τα συμπεράσματα του Μαρτίου του 2014 σχετικά με την ολοκλήρωσή της, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε ότι πρέπει να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε ο στόχος αυτός να επιτευχθεί επειγόντως. Η πρόληψη μη ενδεδειγμένων διασυνδέσεων των κρατών μελών με τα ευρωπαϊκά δίκτυα φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας και η διασφάλιση της σύγχρονης λειτουργίας των κρατών μελών στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών ηπειρωτικών δικτύων, όπως προβλέπεται στην Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Ενεργειακή Ασφάλεια, θα παραμείνουν επίσης ως προτεραιότητα μετά το 2020. Στο πλαίσιο αυτό, αποφάσισε ότι:

- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τα κράτη μέλη, θα λάβει επείγοντα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει την υλοποίηση του κατ' ελάχιστον στόχου του 10% των υφιστάμενων ηλεκτρικών διασυνδέσεων κατά προτεραιότητα, το αργότερο δε το 2020 τουλάχιστον για τα κράτη μέλη που δεν έχουν ακόμη επιτύχει ελάχιστο επίπεδο ενσωμάτωσης στην εσωτερική αγορά ενέργειας, ήτοι τις χώρες της Βαλτικής, την Ισπανία και την Πορτογαλία, και για τα κράτη μέλη που αποτελούν το κύριο σημείο πρόσβασής τους στην εσωτερική αγορά ενέργειας. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί την πρόοδο και θα υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με όλες τις πιθανές πηγές χρηματοδότησης, περιλαμβανομένων των δυνατοτήτων χρηματοδότησης της ΕΕ, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι θα τηρηθεί ο στόχος του 10%. Υπό αυτό το πρίσμα, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις, μεταξύ άλλων και για τη χρηματοδότηση, εντός των ορίων των οικείων μέσων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ), εφόσον απαιτείται. Υπενθυμίζοντας τα συμπεράσματα των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων του Μαρτίου και του Ιουνίου στα οποία τονιζόταν η ανάγκη να διασφαλισθεί η πλήρης συμμετοχή όλων των κρατών μελών στην εσωτερική αγορά ενέργειας, η Επιτροπή θα υποβάλλει τακτικά εκθέσεις στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο με ζητούμενο την επίτευξη του στόχου του 15% έως το 2030, όπως έχει προτείνει η Επιτροπή. Αμφότεροι οι στόχοι θα επιτευχθούν χάρη στην εφαρμογή έργων κοινού ενδιαφέροντος (PCI).
- τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα διευκολύνουν την υλοποίηση των έργων κοινού ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένων των προσδιορισθέντων στην Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Ενεργειακή Ασφάλεια με τα οποία συνδέονται ειδικότερα οι χώρες της Βαλτικής, η Ισπανία και η Πορτογαλία με την υπόλοιπη εσωτερική αγορά ενέργειας και θα διασφαλίσουν ότι λαμβάνουν απόλυτη προτεραιότητα και ότι θα έχουν ολοκληρωθεί έως το 2020. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στις πιο απομακρυσμένες ή/και λιγότερο καλά συνδεδεμένες περιοχές της ενιαίας αγοράς όπως η Μάλτα, η Κύπρος και η Ελλάδα. Σε αυτό το πλαίσιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει, ως ένα πρώτο βήμα, την πρόσφατη κοινή στρατηγική των διαχειριστών δικτύων μεταφοράς για την ανάπτυξη των διασυνδέσεων της Ιβηρικής Χερσονήσου με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, μεταξύ άλλων για συγκεκριμένα έργα που αποσκοπούν στην αύξηση της ικανότητας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί την εφαρμογή της στρατηγικής και παροτρύνει τους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και τις ρυθμιστικές αρχές να συμπεριλάβουν τα σχετικά έργα στα προσεχή 10ετή προγράμματα ανάπτυξης δικτύων.

- εάν η υλοποίηση των έργων αυτών δεν αποδειχθεί επαρκής για την επίτευξη του στόχου του 10%, θα προσδιοριστούν νέα έργα, τα οποία θα προστεθούν κατά προτεραιότητα στην προσεχή επανεξέταση του καταλόγου των έργων κοινού ενδιαφέροντος και θα υλοποιηθούν ταχέως. Τα εν λόγω έργα θα πρέπει να τύχουν συγχρηματοδότησης από την ΕΕ. Καλείται η Επιτροπή να παρουσιάσει ανακοίνωση πριν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μαρτίου 2015 σχετικά με τους καλύτερους τρόπους δράσης για την αποτελεσματική επίτευξη του ανωτέρω στόχου.

Ενεργειακή ασφάλεια

5. Υπενθυμίζοντας τα συμπεράσματα του Ιουνίου του 2014, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε περαιτέρω δράσεις για τον περιορισμό της ενεργειακής εξάρτησης της ΕΕ και την αύξηση της ενεργειακής της ασφάλειας τόσο για την ηλεκτρική ενέργεια όσο και για το φυσικό αέριο. Ο μετριασμός της ζήτησης ενέργειας μέσω αυξημένης ενεργειακής απόδοσης θα συμβάλει επίσης στην επίτευξη αυτού του στόχου. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έλαβε υπό σημείωση την έκθεση της Προεδρίας για την ενεργειακή ασφάλεια². Εξέφρασε ικανοποίηση για την έκθεση της Επιτροπής για άμεση δράση ώστε να αυξηθεί η ανθεκτικότητα της ΕΕ σε ενδεχόμενη σημαντική διαταραχή τον προσεχή χειμώνα. Η εν λόγω έκθεση δίνει πλήρη εικόνα της αξιοπιστίας του ενεργειακού συστήματος της Ευρώπης (προσομοίωση ακραίων καταστάσεων). Σε αυτό το πλαίσιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέφρασε ικανοποίηση για τις συμβολές όλων των κρατών μελών, των βασικών ενεργειακών παραγόντων, καθώς και των γειτονικών χωρών και εταιρών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνώρισε επίσης ότι η ενεργειακή ασφάλεια της ΕΕ μπορεί να αυξηθεί με τη χρήση δικών της πηγών καθώς και ασφαλών και βιώσιμων τεχνολογιών με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε ως προς τα ακόλουθα σημεία:

- να υλοποιηθούν τα κρίσιμα έργα κοινού ενδιαφέροντος στον τομέα του φυσικού αερίου, όπως ο διάδρομος Βορρά-Νότου, ο νότιος διάδρομος μεταφοράς φυσικού αερίου και η προώθηση ενός νέου κόμβου αερίου στη Νότια Ευρώπη καθώς και τα βασικά έργα υποδομής που ενισχύουν την ενεργειακή ασφάλεια της Φινλανδίας και των χωρών της Βαλτικής, ώστε να εξασφαλίζεται διαφοροποίηση των παρόχων ενέργειας και των οδών εφοδιασμού και να διασφαλίζεται η λειτουργία της αγοράς·
- να βελτιωθούν οι ρυθμίσεις για καλύτερη χρήση της επαναεριοποίησης και των δυνατοτήτων αποθήκευσης στο σύστημα αερίου για την καλύτερη αντιμετώπιση των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης·

² 13788/14

- να καλέσει την Επιτροπή να εντείνει τη στήριξή της ώστε να διασφαλιστεί καλύτερος συντονισμός των προσπαθειών για την ολοκλήρωση κρίσιμων έργων κοινού ενδιαφέροντος· και να εκπονήσει στοχοθετημένες δράσεις, όπως η παροχή τεχνικών συμβουλών ή η συγκρότηση πολυμερών ειδικών ομάδων για συγκεκριμένες γραμμές διασύνδεσης με τα οικεία κράτη μέλη ώστε να επιλύονται άμεσα τα προβλήματα που εμφανίζονται κατά την εφαρμογή·
- να εξορθολογισθούν οι εθνικές διοικητικές διαδικασίες σύμφωνα με τους προσανατολισμούς της Επιτροπής, και να αναπτυχθεί περαιτέρω μια πολιτική για την αντιμετώπιση της προστασίας κρίσιμων ενεργειακών υποδομών, μεταξύ άλλων και από κινδύνους στον τομέα των ΤΠΕ·
- προκειμένου να αυξηθεί η διαπραγματευτική ισχύς της ΕΕ στις διαπραγματεύσεις για την ενέργεια, να αξιοποιηθεί πλήρως η απόφαση για τη θέσπιση μηχανισμού ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά τις διακυβερνητικές συμφωνίες μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών στον τομέα της ενέργειας, ιδίως όσον αφορά τις τυποποιημένες διατάξεις και τη συνδρομή της Επιτροπής στις διαπραγματεύσεις·
- να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη και τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις να παρέχουν σχετικές πληροφορίες στην Επιτροπή και να ζητούν την υποστήριξή της καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, μεταξύ άλλων σχετικά με την εκ των προτέρων αξιολόγηση της συμβατότητας των διακυβερνητικών συμφωνιών με τη νομοθεσία της ΕΕ και τις προτεραιότητές της περί ενεργειακής ασφάλειας·
- να ενισχυθεί περαιτέρω η Ενεργειακή Κοινότητα, στόχος της οποίας είναι η επέκταση του ενεργειακού κεκτημένου της ΕΕ στις χώρες διεύρυνσης και στις γειτονικές χώρες, υπό το πρίσμα των ανησυχιών της ΕΕ όσον αφορά την ασφάλεια του εφοδιασμού·
- να χρησιμοποιηθούν τα μέσα της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ και των κρατών μελών ώστε να μεταφέρονται συνεκτικά μηνύματα σχετικά με την ενεργειακή ασφάλεια, ιδίως στους στρατηγικούς εταίρους και στους κυριότερους προμηθευτές ενέργειας.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα επανέλθει στο θέμα της ενεργειακής ασφάλειας το 2015 για να αξιολογήσει την πρόοδο.

Διακυβέρνηση

6. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε να αναπτυχθεί ένα αξιόπιστο και διαφανές σύστημα διακυβέρνησης χωρίς περιττές διοικητικές επιβαρύνσεις, το οποίο θα συντελέσει ώστε να διασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ, ενώ παράλληλα τα κράτη μέλη θα διατηρήσουν την αναγκαία ευελιξία και θα γίνει απόλυτα σεβαστή η ελευθερία τους να αποφασίζουν για το ενεργειακό τους μείγμα. Το εν λόγω σύστημα διακυβέρνησης:

6.1 θα βασίζεται στα ήδη υπάρχοντα στοιχεία, όπως τα εθνικά προγράμματα για το κλίμα και τα εθνικά σχέδια για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση. Τα ξεχωριστά επίπεδα σχεδιασμού και υποβολής εκθέσεων θα εξορθολογισθούν και θα ομαδοποιηθούν·

6.2 θα ενισχύσει το ρόλο και τα δικαιώματα των καταναλωτών, τη διαφάνεια και την προβλεψιμότητα για τους επενδυτές, μεταξύ άλλων, με τη συστηματική παρακολούθηση βασικών δεικτών για ένα οικονομικά προσιτό, ασφαλές, ανταγωνιστικό, αξιόπιστο και αειφόρο ενεργειακό σύστημα·

6.3 θα διευκολύνει το συντονισμό των εθνικών ενεργειακών πολιτικών και θα προωθεί την περιφερειακή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει τον στόχο του να οικοδομήσει μια Ενεργειακή Ένωση που θα αποσκοπεί στην οικονομικά προσιτή, ασφαλή και βιώσιμη ενέργεια, όπως ορίζεται στο Στρατηγικό Θεματολόγιο, και θα επανεξετάζει τακτικά την επίτευξη του στόχου αυτού.